

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Ladislavem Vaško ve věci

žalobce: V. H. T., narozený X,
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika,
t. č. pobytem X
zastoupený Mgr. Markem Eichlerem, advokátem,
sídlem S. K. Neumanna 2052, 407 47 Varnsdorf,

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky,
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 5. 2022, č. j. OAM-133/ZA-ZA11-HA13-2022,

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého právního zástupce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 5. 2022, č. j. OAM-133/ZA-ZA11-HA13-2022, jímž žalovaný rozhodl, že se žalobci neuděluje azyl podle § 12, § 13, § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) a že doplňkovou ochranu nelze udělit pro existenci důvodů podle § 15a zákona o azylu.

Žaloba

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

2. V žalobě žalobce namítal, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě zcela nedostatečného posouzení jednotlivých důvodů pro udělení azylu a doplňkové ochrany, že žalovaný nedostál povinnosti zjistit skutečný stav věci, resp. zjištěný skutkový stav nesprávně vyložil, a došel tak k nesprávnému závěru, že nejsou dány podmínky pro přiznání některé z forem mezinárodní ochrany. Podle žalobce žalovaný pochybil, jestliže mu neudělil humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu. Žalobce odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4 Azs 14/2011, 5 Azs 105/2004, 3 Azs 12/2003, 5 Azs 47/2003, 3 As 24/2004, 6 A 25/2002 a 2 Azs 8/2004 vztahující se k užití neurčitěho právního pojmu a správního uvážení, a to zejména při rozhodování o humanitárním azylu. Žalobce připomněl, že v České republice chce zůstat, protože má ve Vietnamu velké dluhy a bojí se o svůj život, neboť se ve Vietnamu nachází spolupachatel H. H., který tam uprchl a byl odsouzen k trestu odnětí svobody. Žalobce měl za to, že je naplněn důvod pro udělení humanitárního azylu, nicméně žalovaný se s § 14 zákona o azylu náležitě nevypořádal a v tomto ohledu je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné.
3. Podle názoru žalobce žalovaný pochybil v otázce neudělení doplňkové ochrany pro existenci důvodů podle § 15a zákona o azylu. Žalovaný sice v žalobou napadeném rozhodnutí odkázal na Ženevskou úmluvu o právním postavení uprchlíků, jež nabízí demonstrativní výčet faktorů, které je zapotřebí při posuzování pojmu „vážný zločin“ zohlednit, avšak žalovaný tak neučinil, neboť uvedl, že nemůže posuzovat, zda byl spáchán trestný čin a kdo jej spáchal, ani nemůže posuzovat závažnost spáchaného trestného činu. Žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 2. 2017, č. j. 6 Azs 309/2016-28, a konstatoval, že žalovaný nedostatečně posoudil všechny faktory pro závěr, že se žalobce dopustil vážného zločinu. Žalobce zdůraznil, že trestného činu se měl dopustit před více než devíti lety, od spáchání uplynula delší doba a žalobce je vzorným člověkem. Podle žalobce je napadené rozhodnutí v rozporu s mezinárodními závazky, především s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, neboť z provedeného dokazování je zcela zřejmé, že v důsledku vycestování by došlo k zásahu do práva na respektování soukromého a rodinného života žalobce, jelikož mu ve Vietnamu z důvodu dluhů hrozí od věřitele a spolupachatele reálné nebezpečí, že mu ublíží.

Vyjádření žalovaného k žalobě

4. Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že z opisu evidence rejstříku trestů fyzických osob ze dne 21. 2. 2022, z rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 18. 12. 2015, č. j. 3 T 13/2014-8699, a rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 23. 5. 2016, č. j. 11 To 27/2016-8913, je zřejmé, že žalobce byl odsouzen za spáchání zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, 3 písm. b) a c) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“) k trestu odnětí svobody v trvání osmi roků a také mu byl uložen trest vyhoštění na dobu neurčitou. Dále uvedl, že dle § 14 odst. 3 trestního zákoníku se jedná o zvlášť závažný zločin, neboť za něj lze uložit trest odnětí svobody s trestní sazbou v rozmezí 8 až 12 let. Žalovaný konstatoval, že zločin, který žalobce spáchal, je obecně považován za závažný. Žalovaný zdůraznil, že se žalobce dlouho dobu dopouštěl závažné trestné činnosti s vysokou mírou společenské škodlivosti. Dle žalovaného se tedy jedná o vážný zločin, který předpokládá § 15a zákona o azylu pro vyloučení cizince z možnosti udělení doplňkové ochrany. Žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 2. 2017, sp. zn. 6 Azs 309/2016. Dále upozornil na to, že žalobce během pobytu na území České republiky neprojevil o institut mezinárodní ochrany sebemenší zájem. O Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

mezinárodní ochranu požádal až v roce 2022, přestože mu během jeho návštěvy ve Vietnamu vyhrožovali věřitelé fyzickým napadením. Žalovaný konstatoval, že pokud by jeho obavy byly oprávněné, požádal by o mezinárodní ochranu dříve, tedy po příjezdu z návštěvy ve Vietnamu zpět do České republiky v roce 2013, což však žalobce neučinil. Žalovaný zdůraznil, že si žalobce nyní hodlá legalizovat jeho pobyt na území České republiky prostřednictvím správního řízení o udělení mezinárodní ochrany, což nezakládá relevantní důvod pro udělení azylu podle zákona o azylu. Vyjádřil přesvědčení, že při svém postupu neporušil ustanovení zákona o azylu či zákona č. 500/2004, správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a navrhl, aby soud žalobu zamítl.

Ústní jednání soudu

5. Při jednání soudu konaném dne 27. 2. 2023 právní zástupce žalobce odkázal na písemné vyhotovení žaloby s tím, že je nadále přesvědčen o tom, že žaloba je důvodná. Zdůraznil, že se v zemi původu obává msty, které by se mohl dopustit jeho bývalý spoluodsouzený. Konstatoval, že se nedopustil vážného zločinu dle § 15a zákona o azylu. Poznamenal, že příští týden je nařízeno jednání o popření otcovství, kdy je dle výsledků testů DNA provedených v daném soudním řízení žalobce biologickým občanem České republiky.
6. Pověřený pracovník žalovaného při tomtéž jednání uvedl, že právní kvalifikace v případě žádosti žalobce o mezinárodní ochranu byla použita oprávněně. Zdůraznil, že mezinárodní ochranu nelze zneužívat, jak to činí žalobce, ale jeho pobytové problémy má řešit dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Posouzení věci soudem

7. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během patnáctidenní lhůty ode dne doručení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 32 odst. 1 zákona o azylu. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
8. Ze správního spisu soud zjistil následující skutečnosti podstatné pro rozhodnutí o žalobě. Dne 16. 2. 2022 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany a dne 22. 2. 2022 poskytl údaje potřebné k této žádosti. Konkrétně sdělil, že je státním příslušníkem Vietnamské socialistické republiky, národnosti kinh, bez náboženského vyznání a nikdy nebyl členem žádné politické strany ani hnutí a rovněž se nikdy politicky neangažoval. Dále uvedl, že je svobodný a nemá žádné děti. Z Vietnamu vycestoval v listopadu roku 2008 letecky přes Koreu za účelem podnikání. Jako první důvod žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že aby mohl žít v České republice, tak si musel půjčit hodně peněz a teď nemá možnost, jak peníze vrátit a věřitelé mu vyhrožují, že mu ublíží. Jako druhý důvod uvedl, že když seděl ve věznicích, tak vypovídal proti spolupachateli, který pak utekl do

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Vietnamu a nebyl zadržen. Bojí se, že když se vrátí do Vietnamu, tak s ním bude mít problémy.

9. Do protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 22. 2. 2022 žalobce uvedl, že ve Vietnamu byla špatná situace, chtěl si zajistit lepší život a pomáhat rodičům. Půjčil si peníze, aby dostal vízum a mohl přicestovat do České republiky. V roce 2013 odjel do Vietnamu navštívit rodiče. Během této návštěvy ho kontaktovali věřitelé, které po něm chtěli, aby jim vrátil půjčené peníze. Na otázku, zda by se mohl ve Vietnamu přestěhovat na jiné místo, najít si práci a vydělávat peníze, pokud by měl obavy z věřitelů, žalobce odpověděl, že takovou možnost nemá, jelikož ve městě žijí jeho rodiče. Uvedl, že ve Vietnamu neměl žádné problémy s policií ani se státními orgány nebo bezpečnostními složkami. Dále sdělil, že se ve Vietnamu bojí odsouzeného spolupachatele. Popsal, že byl dne 18. 12. 2015 odsouzen na 8 let odnětí svobody, přičemž byl propuštěn dne 9. 12. 2021. Byl mu uložen i trest vyhoštění z České republiky na 5 let. Žalobce dále uvedl, že od roku 2010 má v České republice přítelkyni T. M. L. T., narozenou X, která by s ním do Vietnamu nemohla odjet, neboť zde má své podnikání a malého syna z předešlého vztahu.
10. Dne 20. 4. 2022 byl žalobce seznámen prostřednictvím svého právního zástupce s podklady pro rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, které mj. zahrnují opis z evidence Rejstříku trestů ze dne 21. 2. 2022, rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 18. 12. 2015, č. j. 3 T 13/2014-8699, rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 23. 5. 2016, č. j. 11 To 27/2016-8913, dále zprávu Ministerstva vnitra České republiky – Vietnam, Informace OAMP ze dne 22. 4. 2021 – Bezpečnostní a politická situace v zemi, zprávu Ministerstva vnitra ze dne 28. 1. 2019 – Vietnam, Mezinárodní organizace pro migraci (IOM), 9. 4. 2021 – Přehled údajů o zemi Vietnam za rok 2020 a Informace MZV ČR č. j. 103966-6/2022-LPTP ze dne 23. 2. 2022, č. j. MV-25644/1/OAM-2022- legální půjčky, nezákonné půjčování peněz. Žalobce se k těmto podkladům nevyjádřil.
11. Z rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 18. 12. 2012, č. j. 3 T 13/2014-8699, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze rozsudkem ze dne 23. 5. 2016, č. j. 11 To 27/2016-8913, vyplývá, že žalobce byl odsouzen k osmi letům odnětí svobody ve věznici s ostrahou za spáchání trestného činu nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 283 odst. 1 a 3 písm. b) a c) trestního zákona. Podle opisu z evidence Rejstříku trestů nabyly zmíněné trestní rozsudky právní moci dne 23. 5. 2016 a žalobce zmíněný trest vykonal dnem 9. 12. 2021.
12. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu, po prostudování obsahu předloženého správního spisu a po provedeném ústním jednání dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
13. Z jednotlivých žalobních námitek se soud nejprve zaměřil na tvrzenou nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, kterou žalobce spatřoval v tom, že se žalovaný dostatečně nevypořádal s otázkou naplnění podmínek § 14 zákona o azylu a nedostatečně posoudil všechny faktory pro závěr, že se žalobce dopustil vážného zločinu. Soud poukazuje na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které platí, že „[z] odůvodnění rozhodnutí správního orgánu musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a jaké úvahy jej vedly k uložení sankce v konkrétní výši“

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2010, č. j. 9 As 66/2009-46, ze dne 4. 2. 2010, č. j. 7 Afs 1/2010-53, nebo ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109). Těmto požadavkům na odůvodnění rozhodnutí žalovaný v projednávané věci podle názoru zdejšího soudu dostal, neboť v napadeném rozhodnutí srozumitelně popsal, z jakých skutkových a právních okolností vycházel, jakými úvahami byl při svém rozhodování veden a proč nemohl žalobci vyhovět. Soud prostudoval odůvodnění napadeného rozhodnutí a vytýkané nedostatky neshledal.

14. Otázkou udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu se žalovaný zabýval na stranách 7 až 9 napadeného rozhodnutí, kde s poukazem na relevantní judikaturu Nejvyššího správního soudu vysvětlil, proč u žalobce nezjistil žádný zvláštního zřetele hodný důvod, a proč tedy neshledal důvody pro udělení humanitárního azylu. Toto odůvodnění považuje soud za dostatečné a naprosto určité. Žalovaný se taktéž věnoval trestné činnosti žalobce a podrobně a individuálně popsal žalobcovo jednání a zabýval se i jeho závažností, přičemž dospěl k závěru, že byly naplněny předpoklady pro aplikaci § 15a zákona o azylu vylučujícího možnost udělení doplňkové ochrany. Za dané situace podle názoru soudu nebylo povinností žalovaného zkoumat existenci důvodů pro udělení doplňkové ochrany, jak ostatně vyplývá i z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2010, č. j. 4 Azs 60/2007-119, publ. pod č. 2174/2011 Sb. NSS). Soud proto dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je odůvodněno dostatečně a plně v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu, tedy je přezkoumatelné.
15. K námitce, že napadené rozhodnutí nevychází ze spolehlivě zjištěného stavu věci, soud připomíná, že potřebný rozsah zjišťování skutkového stavu se v azylovém řízení odvíjí především od tvrzení samotného žadatele o mezinárodní ochranu. V kontextu žalobcem uplatněných tvrzení pak soud shledal žalovaným shromážděné podklady pro rozhodnutí dostatečnými a zdůrazňuje, že žalobce měl ve správním řízení dostatek prostoru k tomu, aby přednesl veškerá skutková tvrzení, která považoval za podstatná. V této souvislosti zdejší soud poukazuje na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které platí, že „... řízení o udělení azylu je ... specifické tím, že tvrzení žadatele o azyl hrají zcela zásadní roli a správní orgán z nich vždy vychází. Obsahují-li skutečnosti obecně podřaditelné azylovým důvodům, hodnotí je z hlediska pravdivosti a opatří si objektivní informace o zemi původu, které pak porovná s údaji sdělenými žadatelem a učiní celkový závěr“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 1. 2006, č. j. 4 Azs 111/2005-58). Zdejší soud se s citovaným judikátem plně ztotožňuje a dodává, že žalovaný se v napadeném rozhodnutí podrobně zabýval jednotlivými předpoklady pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 i § 14 zákona o azylu a dospěl k závěru, že žalobce tyto podmínky nesplňuje, přičemž detailně rozvedl, z jakých důvodů žalobci mezinárodní ochranu nepřiznal. S přihlédnutím k tvrzením uplatněným ve správním řízení ze strany žalobce hodnotí soud skutkový stav jako dostatečně zjištěný ve smyslu § 3 správního řádu. Z těchto důvodů považuje soud námitku nedostatečně zjištěného stavu věci za nedůvodnou.
16. Podle § 12 zákona o azylu platí, že „[a]zyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec
 - a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
 - b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.“

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

17. Po zevrubném prostudování jednotlivých tvrzení, která žalobce uváděl ve své žádosti o mezinárodní ochranu a posléze ve správním řízení, dospěl soud k závěru, že žalobce neuvedl žádnou skutečnost, z níž by bylo možno dovodit, že by ve Vietnamu vyvíjel činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Soud se ztotožnil i se závěrem žalovaného, že žalobci nesvědčí ani důvod pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, tj. obava z pronásledování z důvodu jeho rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, či že by mu takové pronásledování hrozilo v případě jeho návratu do vlasti. Za azylově relevantní důvod ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu nelze podle názoru soudu považovat žalobcovu snahu legalizovat svůj pobyt na území České republiky.
18. Zdejší soud dále připomíná, že podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 4. 2004, č. j. 7 Azs 64/2003-39, platí, že *„[d]ůvody pro udělení azylu je třeba ve smyslu § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, zkoumat ve vztahu k okolnostem, za nichž žadatel o azyl zemi opustil. Je proto právně irelevantní, jaké jsou poměry v zemi původu v době, kdy probíhá správní řízení nebo jaké poměry tu budou v době, kdy by se žadatel o azyl do země vrátil. V tomto světle je tedy nedůvodná stížní námitka, že se správní orgán nezabýval současnou ekonomickou a sociální situací ve Vietnamu a nezhodnotil, do jaké situace by se stěžovatel při návratu dostal.“* Také s tímto názorem zdejší soud plně souhlasí a dodává, že za azylově relevantní z hlediska § 12 zákona o azylu nelze považovat žalobcem tvrzenou obavu z věřitelů, neboť žalobce se může ve Vietnamu domáhat ochrany ze strany orgánů veřejné moci, pokud by mu věřitelé chtěli nezákonným způsobem ublížit. Navíc posuzování těchto důvodů je primárně otázkou doplňkové ochrany, jejíž udělení je v případě žalobce vyloučeno z důvodů uvedených v § 15a zákona o azylu, jak bude vysvětleno níže.
19. Ve vztahu k věcnému posouzení další žalobcovy námítky soud opakuje, že žalobce uvedl jako důvod této žádosti, že má ve Vietnamu velké dluhy a má strach, že mu věřitelé ublíží, a obavy ze spolupachatele, proti němuž žalobce vypovídal před soudem. Z § 14 zákona o azylu vyplývá, že nebude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.
20. K námitkám směřujícím proti neudělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu soud předesílá, že na udělení této formy mezinárodní ochrany nemá žadatel subjektivní právo. Správní orgán o něm rozhoduje na základě správního uvážení a jeho rozhodnutí přezkoumává soud pouze v omezeném rozsahu, a to z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003-38). Zdejší soud se neztotožňuje s tvrzením žalobce, že mu svědčí důvody pro udělení azylu z humanitárních důvodů. Soud nepovažuje žalobcem tvrzené důvody (legalizace pobytu, dluhy a obava z věřitelů ve Vietnamu) za případy hodné zvláštního zřetele ve smyslu § 14 zákona o azylu. Z judikatury Nejvyššího správního soudu totiž jednoznačně vyplývá, že za důvod hodný zvláštního zřetele lze považovat pouze závažné okolnosti, jako jsou např. vysoký věk, zdravotní stav u osob zvláště těžce postižených nebo nemocných, příchod z oblastí postižených humanitární katastrofou apod. (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55). Žádné takto závažné skutečnosti však žalobce netvrdil, ani nebyly v průběhu správního řízení zjištěny, a proto soud plně souhlasí se žalovaným v tom, že žalobce nesplňuje zákonné podmínky pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

V tomto směru žalovaný zcela vyhověl požadavkům vyplývajícím ze žalobcem uváděné judikatury.

21. Soud dále podotýká, že za situace, kdy žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu po ukončení výkonu trestu odnětí svobody, a kdy mu tedy reálně hrozilo vycestování z území České republiky, lze konstatovat, že hlavním důvodem podání žádosti o mezinárodní ochranu byla snaha o legalizaci žalobcova pobytu na území České republiky. To ostatně odpovídá zjištěním, která učinil žalovaný v řízení o udělení mezinárodní ochrany. Problematikou legalizace pobytu jako důvodu žádosti o udělení mezinárodní ochrany se již nespočetněkrát zabýval Nejvyšší správní soud, který setrvale judikuje, že legalizace pobytu není zákonným důvodem pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, ani důvodem hodným zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu podle § 14 téhož zákona (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004-69, nebo ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 Azs 138/2004-44, případně ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004-94). Ani snaha o legalizaci pobytu na území České republiky tedy nemůže být důvodem, pro který by žalovaný mohl žalobci udělit azyl podle § 12 zákona o azylu nebo humanitární azyl podle § 14 téhož zákona.
22. Poté se soud zaměřil na námitky týkající se doplňkové ochrany. Podle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu platí, že *„[d]oplňkovou ochranu nelze udělit, je-li důvodné podezření, že cizinec, který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, se dopustil vážného zločinu.“* Výkladem tohoto ustanovení se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 1. 2. 2017, č. j. 6 Azs 309/2016-28, publ. pod č. 3546/2017 Sb. NSS, podle kterého *„[p]ojem ‚vážný zločin‘ [§ 15a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu] je autonomním pojmem azylového práva a je třeba jej vykládat s přihlédnutím k významu, jaký mu přikládá směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU (kvalifikační směrnice) a Úmluva o právním postavení uprchlíků (č. 208/1993 Sb.). Závěr o tom, že se žadatel o mezinárodní ochranu dopustil vážného zločinu, a tudíž mu nelze udělit doplňkovou ochranu, nelze odůvodnit pouze s odkazem na skutečnost, že byl odsouzen za spáchání činu, jenž je ve vnitrostátním trestním právu kvalifikován jako zvlášť závažný zločin, nýbrž je vždy třeba posoudit individuální okolnosti případu.“*
23. Zdejší soud připomíná, že žalobce byl pravomocným rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 18. 12. 2015, č. j. 3 T 13/2014-8699, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 23. 5. 2016, č. j. 11 To 27/2016-8913, uznán vinným ze spáchání trestného činu nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 283 odst. 1,3 písm. b) a c) trestního zákona a byl odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání osmi let, který vykonal dnem 9. 12. 2021.
24. Podle názoru soudu žalovaný požadavkům formulovaným Nejvyšším správním soudem vyhověl, neboť vycházel z obsahu odsuzujícího trestního rozsudku a hodnotil individuální okolnosti případu, neboť poukázal na to, že žalobce páchal závažnou trestnou činnost zcela úmyslně, přičemž podrobně rozebral i závažnost žalobcova jednání. Žalovaný upozornil na to, že Krajský soud v Ústí nad Labem shledal v trestném činu žalovaného velmi vysokou společenskou škodlivost, především s ohledem na skutečnost, že se žalobce dopustil jednání, které spočívalo v tom, že neoprávněně prodával a zprostředkovával omamnou látku. Dále žalovaný doplnil, že závažnost tzv. drogové kriminality je dána právě závažností dopadů a mírou devastačního účinku na psychické a fyzické zdraví konzumentů drog a také celkově na společnost, kdy užívání drog patří k sociálně patologickým jevům s nejvýraznějšími negativními důsledky. Žalobcova trestná činnost tak i podle názoru soudu naplňuje znaky vážného zločinu ve smyslu § 15a odst. 1 písm. b) Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

zákona o azylu, kdy navíc nejde jen o důvodné podezření, nýbrž o pravomocné odsouzení. Žalobcovo tvrzení, že se trestného činu dopustil před mnoha lety, od jeho spáchání uplynula delší doba a žalobce je vzorným člověkem, považuje soud za nevhodnou relativizaci závažnosti jeho trestné činnosti. Žalobce by si měl uvědomit, že byl z výkonu trestu odnětí svobody propuštěn dva měsíce před podáním žádosti o mezinárodní ochranu, tudíž nelze uvažovat o tom, že by se plynutí času mohlo jakkoli projevit při hodnocení závažnosti jím spáchaného trestného činu, resp. že by bylo možno pokládat žalobce – nedávno propuštěného z výkonu osmiletého trestu odnětí svobody za trestný čin – za vzorného. Žalobcova námitka zpochybňující posouzení pojmu vážný zločin ze strany žalovaného tudíž není důvodná, neboť žalovaný odůvodnil závěr o tom, že se žalobce dopustil vážného zločinu konkrétními okolnostmi páchaní trestné činnosti žalobcem na území České republiky.

25. V této souvislosti zdejší soud poukazuje na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2010, č. j. 4 Azs 60/2007-119, publ. pod č. 2174/2011 Sb. NSS, podle kterého *„fjlestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany bude zjištěn některý z důvodů uvedených v § 15 nebo § 15a zákona ... o azylu ..., rozhodne Ministerstvo vnitra o neudělení mezinárodní ochrany; není dále povinno zjišťovat případnou existenci důvodů uvedených v § 12 nebo § 14a zákona o azylu.“* S tímto názorem se zdejší soud plně ztotožňuje a dodává, že žalovaný za dané situace nebyl povinen se vypořádat s otázkou existence vážné újmy a nemohl se dopustit nesprávného vyhodnocení možnosti udělení doplňkové ochrany, neboť žalobcovo pravomocné odsouzení za závažný zločin bylo nepřekonatelnou překážkou pro případné udělení doplňkové ochrany.
26. I z tohoto důvodu považuje soud za irelevantní žalobcovo tvrzení o jeho strachu z věřitelů ve Vietnamu, u kterých má velký dluh a mohli by mu ublížit, neboť tato tvrzení by mohla být hodnocena výhradně ve vztahu k doplňkové ochraně, jejíž udělení je však v důsledku aplikace § 15a zákona o azylu vyloučeno. Ze stejného důvodu pokládá soud za nedůvodnou žalobcovu námitku, že je napadené rozhodnutí v rozporu s mezinárodními závazky, především s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, neboť v důsledku žalobcova vycestování by podle jeho názoru došlo k zásahu do jeho práva na respektování soukromého a rodinného života, jelikož mu ve Vietnamu z důvodu dluhů hrozí od věřitelů reálné nebezpečí, že mu ublíží. Tyto skutečnosti totiž nebylo možno v daném případě posuzovat, neboť doplňkovou ochranu nebylo možné udělit. Soud dále připomíná, že institut mezinárodní ochrany v žádné ze svých forem přitom nemůže sloužit k tomu, aby nahrazoval pobytové oprávnění. Podle názoru soudu je s ohledem na žalobcem páchanou trestnou činnost zcela namístě, aby určitý zásah do svého dosavadního soukromého života strpěl.
27. Pokud jde o tvrzení žalobce, že je nařízeno jednání o popření otcovství, kdy je dle výsledků testů DNA provedených v daném soudním řízení žalobce biologickým občanem České republiky, je třeba zdůraznit, že toto tvrzení žalobce uplatnil teprve při jednání soudu dne 27. 2. 2023, a jde o tedy o nové žalobní tvrzení, které žalobce uplatnil po uplynutí lhůty pro podání žaloby, a jedná se tak o opožděnou žalobní námitku. Nad rámec potřebného odůvodnění soud konstatuje, že žalobce své tvrzení o tom, že by dle výsledků testů DNA mohl být otcem občana České republiky, nijak neprokazoval. Soud proto zdůrazňuje, že ničím nepodložené tvrzení o možném otcovství žalobce k občanu České republiky ani nemůže mít žádný vliv na výše popsané závěry soudu o tom, že žalobci nebylo možné udělit některou z forem azylu či doplňkovou ochranu podle zákona o azylu.

28. Lze tedy shrnout, že žalobce během řízení o udělení mezinárodní ochrany neuvedl jediné tvrzení, jež by bylo relevantní z hlediska udělení některé z forem azylu podle zákona o azylu, přičemž doplňkovou ochranu nebylo možné udělit. Žalovaný při rozhodování zohlednil všechny podklady pro rozhodnutí, které si opatřil, a vztáhl je k aktuální situaci žalobce, s jehož tvrzeními se řádně vypořádal. Není tedy pravdou, že by bylo napadené rozhodnutí vydáno na základě nedostatečného posouzení jednotlivých důvodů pro udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný naopak v tomto ohledu nijak nepochybil.
29. V mezích žalobních bodů tedy vyhodnotil soud žalobu jako nedůvodnou, a proto ji výrokem I. tohoto rozsudku podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
30. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a žalovaný, jemuž nad rámec jeho běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly, ani náhradu nákladů řízení nepožadoval, a proto soud výrokem II. tohoto rozsudku vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 27. února 2023

Mgr. Ladislav Vaško v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.